

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA w klasie 8, wynikające z podstawy programowej i przyjętego do realizacji programu nauczania dla szkoły podstawowej: "Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa", Bogusława Breitkopf, Wydawnictwo WsiP

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
1. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc	
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie zredagowanych zasad pracy na lekcjach; • planuje swoją naukę zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi; • rozróżnia sygnały alarmowe obowiązujące w szkole. • uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy; • wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku; • omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku; • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć. • omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; • wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi; • rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia; • wzywa odpowiednią pomoc. • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–zuchwa; • ocenia przytomność poszkodowanego; • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • wzywa odpowiednią pomoc; • postępuje według poznanego schematu ratunkowego.	Uczeń: • rozumie i wskazuje elementy humanitarne w programie przedmiotu; • omawia zasady przynależności do organizacji SIM PCK; • potrafi wskazać, w jaki sposób dotrzeć do regulaminów interesujących go konkursów i zawodów sportowo-obronnych. • formułuje i redaguje wnioski dotyczące zasad obowiązujących na lekcji; • rozróżnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe; • stosuje się do odpowiednich komend na wypadek alarmu w szkole. • ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku; • rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia; • przedstawia rolę świadka zdarzenia w udzielaniu pierwszej pomocy. • uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych; • omawia poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego; • rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej; • wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia”; • podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy. • dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność; • rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej;

• ocenia przytomność poszkodowanego; • wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; • udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; • udziela pomocy osobie omdlałej;systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej. • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • ocenia przytomność poszkodowanego; • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • wzywa odpowiednią pomoc; • postępuje według poznanego schematu ratunkowego. • ocenia przytomność poszkodowanego; • wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; • udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; • udziela pomocy osobie omdlałej; • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej. • stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany; • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej; • omawia zasady udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn; • wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce domowej, samochodowej i przygotowanej na wyprawę turystyczną; • stosuje podstawowe zasady opatrywania ran; • wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy;	• wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych; • wymienia objawy utraty przytomności. • omawia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i zachorowań; • wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;stosuje schemat postępowania ratowniczego. • dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność; • rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej; • wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych; • wymienia objawy utraty przytomności. • omawia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i zachorowań; • wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • stosuje schemat postępowania ratowniczego. • rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • uzasadnia konieczność opatrywania ran; • planuje wyposażenie apteczki dla kilkuosobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku; • wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się; • wyjaśnia pojęcie „rana”. • rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok”; wyjaśnia, dlaczego silny krwotok

- wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych;
- wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny;
- posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn.
- układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu;
- wykonuje opatrunek uciskowy;
- tamuje krwotok za pomocą opatrunku;
- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne;
- wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny; wzywa odpowiednią pomoc.
- wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu;
- stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów;
- stosuje unieruchomienie obłożeniowe;
- wzywa odpowiednią pomoc.
- omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego;
- wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach;
- demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny;
- charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych;
- wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci;
- wzywa odpowiednią pomoc.
- wyjaśnia pojęcia: „odmrożenie”, „wychłodzenie”;
- wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w odmrożeniach;
- omawia zasady postępowania w przypadku odmrożenia miejscowego;
- udziela pomocy w przypadku odmrożenia miejscowego;
- wzywa odpowiednią pomoc.
- przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji;
- rozpoznaje stan poszkodowanego, sprawdza czynności życiowe;
- omawia zasady postępowania w zależności od sytuacji urazowej;

- zagraża życiu.
- wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy; wyjaśnia pojęcie „złamanie”; wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych.
- omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka;
- wyjaśnia pojęcie „oparzenie”; przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.
- omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm człowieka;
- charakteryzuje stopnie odmrożeń; przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach;
- wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy podczas kąpieli, załamania lodu, porażeniu prądem.

• wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; • rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia; • udziela pomocy osobie porażonej prądem; • wzywa odpowiednią pomoc.	
2. Edukacja zdrowotna	
Uczeń: • odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, a także wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; • wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem. • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).	Uczeń: • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe skutki zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia).
3. Bezpieczeństwo państwa	
Uczeń: • wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”; • wymienia składniki bezpieczeństwa państwa; • wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa. • wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski; • wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski; • orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	Uczeń: • podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa; • omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski. • określa istotę problemu bezpieczeństwa. • omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski;
4. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń	

Uczeń:

- wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego;
- wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach;
- rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe;
- omawia rodzaje alarmów;
- omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu;
- wskazuje drogi ewakuacji w szkole.
- podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią;
- wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi;
- omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym.
- wskazuje miejsca w domu, szkole i najbliższej okolicy, które są szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru, i uzasadnia swój wybór;
- rozpoznaje i prawidłowo reaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole;
- omawia zasady zachowania się podczas pożarów;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka;
- omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.
- opisuje zasady postępowania w razie uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych;
- wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia substancjami toksycznymi.
- wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych mogących być

Uczeń:

- uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów.
- wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych.
- wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów;
- planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze;
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice;
- uzasadnia celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej.
- opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka;
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych.
- opisuje miejsca ekspozycji znaków substancji toksycznych;
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka;
- planuje kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów.
- planuje ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej;
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w czasie prowadzenia ewakuacji z terenu zagrożonego.
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb biorących udział w zdarzeniu antyterrorystycznym.

przyczyną ewakuacji;

- przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji;
- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia.
- omawia zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego;
- przedstawia zasady zachowania się ludności w sytuacji pojawienia się grupy antyterrorystycznej;
- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.

Justyna Zielonka